

Midtre Gauldal kommune

7290 STØREN

Vår dato: 11.10.2022

Vår ref.: 201903886-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 2019/250

Saksbehandler: Åse Sofie Winther,
awi@nve.no

NVEs uttalelse - kommuneplanens arealdel - Midtre Gauldal 2020-2031

Vi viser til brev fra Midtre Gauldal kommune datert 06.07.2022. Saken gjelder offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel. Fordi det har skjedd en beklagelig feil ved registrering av saken i vårt arkivsystem, har NVE hatt kort tid til å se på saken. Vi har derfor ikke klart å overholde høringsfristen.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

NVEs konkrete merknader

Vassdragsmiljø

I 1983 ble Gaulavassdraget vernet gjennom verneplan III for vassdrag, særlig på grunn av vassdragets og nedbørsfeltets størrelse. En annen viktig del av vernegrnlag er de naturlige prosessene i et slikt masseførende vassdrag, som har stor innvirkning på naturverdier og naturmangfold i og ved elven.

I forslag til ny kommuneplanens arealdel for Midtre Gauldal er det tegnet inn en sone langs vassdragene med arealformål fremtidig blågrønnstruktur. I tillegg er det utarbeidet et sett med bestemmelser (§ 3.3) som stiller strenge krav til tiltak innenfor dette arealformålet. Ifølge planbeskrivelsen er opptegningen av blågrønnstruktur gjort ut fra flyfoto. Det kan se ut som at det ikke foreligger noe annet kunnskapsgrunnlag som underbygger denne

avgrensningen. NVE forstår det slik at arealformålet er et forsøk på å synliggjøre og forsterke verdien av kantvegetasjon langs elva, i større grad enn i dagens plan.

I tillegg er det også utarbeidet generelle bestemmelser om byggegrense langs vassdrag (§ 2.5). Her stilles det flere gode krav til hva som kan tillates av tiltak. For de mindre vassdragene er byggegrensen minimum 20 meter, mens for andre vassdrag er den 50 meter. Ved navngitte, regulerte innsjøer er det 100 meter byggegrense målt fra HRV.

Oppsummert vil de nye bestemmelsene åpne opp for smalere byggegrense langs Gaula med sidevassdrag enn hva som er vedtatt i planen fra 2010, som har 100 meter byggegrense. Vi mener dette er en uheldig «åpningsbestemmelse». Samtidig ser vi at det for store strekninger langs mange av vassdragene, er lagt inn formål blågrønnstruktur med en bredde på 100 meter. Vi har et **sterkt faglig råd** om å videreføre dagens byggegrense på 100 meter langs Gaula.

NVE minner om at byggegrense (20/50/100 meter) skal måles fra det område som kan påregnes blir oversvømt hvert tiende år (10-årsflom), jf. vannressurslovens § 3. bokstav d som definerer hva et vassdrag er.

For at kommunen skal få et bedre styringsverktøy for forvaltning av Gaulavassdraget, burde det i forbindelse med utarbeidelse av kommuneplanens arealdel vært gjort en differensiering av vassdragsbeltet i tråd med de [Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag - Lovdata](#). Ved å gjøre dette, kunne man hatt et bedre kunnskapsgrunnlag til å finne de områdene høy verdi og avgrense områdene med lavere verdi. Mulig blågrønnstruktur langs vassdragene er et forsøk på dette, men i så fall er kunnskapsgrunnlaget for dårlig som igjen fører til at avgrensningene blir feil. NVE tar derfor utgangspunkt i at det er bestemmelsene om 20, 50 og 100 meter som gjelder.

Det er positivt at kommunen har utarbeidet en generell bestemmelse om forbud mot lukking av bekker og inngrep som i vesentlig grad endrer forholdene i kantvegetasjon langs vassdrag (§ 2.7).

Aktsomhetskart for flom og skred med tilhørende bestemmelser

Mange av NVEs aktsomhetskart er lagt inn i plankartet med tilhørende bestemmelser (§ 4.5 om Ras og skredfare, og Flomfare). Langs hovedløpet opp Gauldalen ser det ut som bare deler av aktsomhetskart for flom er tegnet inn. Vi har et **sterkt faglig råd** om at aktsomhetskart for flom også legges inn for hovedvannstrengen i Gaula når det er tegnet inn i plankartet for sidevassdragene – og at aktsomhetsområder som framkommer av aktsomhetskartet avmerkes som hensynssone flomfare (H320) i plankartet, i det minste for områder der det i planen åpnes for utbygging. Til hensynssoner skal det gis bestemmelser som ivaretar formålet med sonen, jf. forslag til bestemmelse i § 4.5 om ras, skred og flomfare.

Hvilke faresonekart som er benyttet er listet opp i planbeskrivelsen. Vi kan ikke se at aktsomhetskart for mulighet for marin leire (MML), utarbeidet av NGU ligger inne. Så lenge det ikke foreligger en egen, generell bestemmelse om at det skal gjøres en vurdering av grunnforholdene der det er marine avsetninger (nede i dalbunnene), har vi et **sterkt faglig**

råd om at aktsomhetskartet avmerkes i plankartet som hensynssone skredfare (H310), og at det til hensynssonen knyttes bestemmelser som ivaretar formålet med sonen, jf. forslag til bestemmelse i § 4.5 om ras, skred og flomfare.

Utbyggingsområder – plankrav - byggegrense

Det er flere utbyggingsområder nært vassdrag, eksempelvis BFR 553, fritidsbebyggelse ved Burusjøen og BFR557 fritidsbebyggelse ved Langvatnet. For disse områdene er det stilt krav om reguleringsplan. Vi oppfatter at det for disse områdene er stilt krav om minimum 50 meter byggegrense i tråd med de generelle bestemmelsene i kommuneplanens arealdel. Hvis noe annet er planlagt må det vurderes og beskrives nærmere i forbindelse med reguleringsplan.

Vi observerer at jernbanens eiendom er regulert til Bane. Vi forutsetter også her at de generelle byggegrensene mot vassdrag gjelder. Hvis det blir aktuelt med tiltak nærmere Gaula og sidevassdrag, må det utarbeides reguleringsplan for tiltaket.

Generell informasjon

Dere finner mer informasjon på våre [nettsider om arealplanlegging](#), som er bygget opp etter plannivå og tema, og i vår [veileder 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging](#). Dersom dere har spørsmål, eller det er noe i uttalelsen her som er uklart, kan dere ta kontakt pr. telefon eller e-post.

Kommunens ansvar

NVE minner om at det er kommunen som har ansvaret for at det blir tatt nødvendig hensyn til flom- og skredfare, overvann, vassdrag og energianlegg i arealplaner, byggetillatelse og dispensasjoner. Dette gjelder uavhengig av om NVE har gitt råd, uttalelse, eller innsigelse til saken.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Åse Sofie Winther
Seniorrådgiver

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

Midtre Gauldal kommune

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG